

Ağalık Düzeni ve Kürt Sorunu

İçeriği Yazan: [Cem Osman TAMTÜRK](#) [1] Zaman: Per, 04/11/2010 - 06:00

PKK'nın sözde eylemsiz

kalması dönemi ile birlikte PKK sorunu gündemden düşüverdi veya düşürülüverdi. Görünen o ki Türkiye'de yaşayan insanlar üzerinde acımasız bir oyun oynanıyor. Bu oyuna birinci derecede karşı çıkması gerekenler de maalesef zaman zaman bu oyunun birer figüranı bazen de başrol oyuncusu oluyorlar.

Son dönemin gözde oyunu PKK terörünü Kürt sorunu olarak kabul ettirmek. Bu şekilde vurguncular halkı yine uyutacak istedikleri düzenin devamını sağlayacaklar. Oysa PKK terörü Türkiye'yi istenen yerde tutmaya yönelik bir iç destekli dış konudur (İç destekli diyoruz zira içerden desteklenmeyen hiçbir namussuzluğun sırf dış güçlerce devam ettirilebilmesi mümkün değildir). Bu konuya başka bir yazımızda değineceğiz.

Doğu ve güneydoğuda yaşayan Kürt halkının hemen hemen tamamının, büyük sorunu toprak ağalığı düzenidir. Ta Osmanlı öncesinden var olan bu düzen Osmanlı'da da korunmuş, genç Türkiye Cumhuriyeti'ne miras kalmıştır. Dünyada bir zaman var olan ve yoğun olması itibarı ile "ortaçağ düzeni" olarak bilinen toprak ağalığı bizde hala devam etmektedir. Türkiye

Cumhuriyeti'nin kuruluşunda bu düzen kaldırılmaya çalışılmış ama ağaların tuzakları her seferinde başarılı olmuştur. Kimilerin eleştirdiği, kimilerin çok yerinde gördüğü, ama her halükarda insanları marabalıktan, mallıktan, eşyalıktan kurtaracak yolu açan köy enstitülerinin kapatılması ile ilgili ilginç bir demeci aktarıyorum.

"Köy Enstitüleri neden kapatıldı sorusuna , dönemin CHP milletvekili ve aynı zamanda toprak ağası olan Kinyas Kartal'dan yıllar sonra şu açıklama gelmişti:

'Köy Enstitüleri kesinlikle komünist uygulama değildi. Doğuda en yüksek eğitim gören insan benim. Köy Enstitüleri, bizim devlet üzerindeki gücümüzü kaldırmaya yönelikti. Bunu içimize sindiremedik. Benim Van yöresinde 258 köyüm var. Bunlar devletten çok bana bağlıdırlar. Ben ne dersem onu yaparlar. Ama köylere öğretmenler gidince benim gücümünden başka güçler olduğunu öğrendiler. DP ile pazarlığa girdik, kapattık'."

Bu gün bölgede durum çok da farklı değildir.

Ne var ki, devletin ana yapısı içinde, ondan ayrı olarak bir başkanı (aşiret ağası) olan, devletinkinden ayrı yasaları (töre) bulunan, silahlandırılmış adamları olan, devletin millet meclisinden ayrı olarak töreleri uygulamada kararlar alıp uygulayan meclisi (aşiret aile meclisi ya da aşiretler arası meclis) bulunan bazı geniş topluluklar varsa, böyle bir yapıda "üniter devlet"ten söz edebilme olanağı da yoktur!..

Evet, sırf bu nedenlerledir ki, birileri çıkıp gevşek federasyon falan gibi önerilerle doğu ve güneydoğuyu ayırabileceğini düşünüyor. Bu bölgede yaşayan nüfus yaklaşık toplam nüfusun üçte biridir. Demokrasi gereği onlar da oy vermektedirler. Hepimiz biliyoruz ki oylarını ağanın istediği yönde kullanıyorlar. Böyle bir durumda ülkede demokrasiden ne kadar bahsetmek olasıdır, yorum sizin.

Bu durumu değiştirip ağalık düzenini yıkmak ve ülkemizi çağdaş medeniyet ve demokrasi seviyesine çıkarmak görevi ile iktidar olanlar ise böyle bir hummalı ve zahmetli çalışmayı yapmaktansa bölgedeki ağalarla anlaşıp oyları devşirmeyi tercih ediyorlar. Hatta o ağalardan veya işaret ettiklerinden birkaç kişiyi de meclise taşıdın mı iş kolay. Tabii ondan sonra oradaki adaletsizliğe kılıf arar, başka bir deyişle PKK'nın ipine sarılırsın.

Günümüzde bu tablo hep görmezden gelinmektedir. Ancak eskilerin deyimi ile "adam" olmak istiyorsak sırtımızdaki bu çağdışı sistem olan ağalık sistemini kaldırıp atmalıyız. Değilse çağdaşlık, demokrasi, insan hakları gibi birçok değer yakınımıza bile uğramayacaktır.

Hemen sorulacaktır. Nasıl olacak bu iş?

Reçeteyi verelim. Acil olarak üç ilaç almak başlangıç için yeterli olacaktır diye düşünüyorum.

1) Aşiretlerin hüküm sürdüğü alanda bulunan 2 ya da 3 milyon aile reisine aşiret dışında iş bulma problemidir bu... Böylelikle maraba dediğimiz kişiler ile

onların aileleri ağaya değil de devlete hizmet eder duruma getirilecektir. Eldeki toprakları işleyecek maraba sınıfı ortadan kalkınca fiili olarak ağalık, demek ki feodal sistem de yok olacağından, Türkiye'miz yaşamakta olduğu Orta Çağ düzeninden çıkacaktır.

2) Biliyoruz ki yöre insanının en iyi bildiği veya adapte olabileceği iş hayvancılıktır. Özellikle küçükbaş hayvan yetiştiriciliği devlet eli ile özendirilmelidir. Her ailenin kendini geçindirecek kadar hayvan yetiştirmesine ön ayak olunmalıdır. Süt inekçiliği ve süt kombinaları zarar etse bile devlet tarafından hayata geçirilmeli yöre halkı iş sahibi yapılmalıdır. İlerde devletin yaptıkları yöre halkının kooperatiflerine devredilmelidir. Halk aşiretlerin ağaların elinden kurtarılmalıdır.

3) Feodaliteyi kökten tasfiye edecek toprak reformu yapılmalıdır.

Yöre halkı bin yıldan fazladır birilerine ait olmaya alışmış durumda. Denilebilir ki, "onlar ille de kendilerini bir yere ait hissetmek isteyecektir." Bu tür iddialara da cevabımız: Kendini bir ağanın insafına terk etmektense, Türkiye Cumhuriyeti aidiyeti çok daha iyidir.

cem.tamturk@politikadergisi.com

Yorumlar

Açılım...

İçeriği Yazan: Ümit MİNEL Zaman: Per, 04/11/2010 - 14:30

Hani Kürt Halkı için açılım diyorlar ya... İşte o açılımın içine toprak reformunu koymazlarsa (ki onu koyabilecek bir babayiğit yoktur) bu açılım bir işe yaramaz...

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (08/05/2024 - 06:39 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/agalik-duzeni-ve-kurt-sorunu>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/cem-osman-tamturk>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>